

Az Európa
Tanács
Emberkeres-
kedelem
Elleni
Fellépéséről
szóló
Egyezménye

Ellenőrző
mechanizmus

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

MIK AZ EGYEZMÉNY CÉLJAI?

■ Az Európa Tanács Egyezménye az Emberkereskedelem Elleni Fellépésről 2008. február 1-en lépett életbe, célja az emberkereskedelem megelőzése, az áldozatok védelme és az emberkereskedők üldözése. Az Egyezmény az emberkereskedelem összes formájára (legyen az nemzeti vagy nemzeteken átívelő, szervezett bűnözéshez kapcsolódó vagy attól független) és áldozatára (férfiak, nők és gyermekek), valamint a kizsákmányolás minden formájára kiterjed. Az Egyezmény a civil társadalommal fennálló partnerség és a nemzetközi együttműködés előmozdítását is célozza.

■ Fő hozzáadott értékének az emberi jogok és az áldozatok védelmének középpontba helyezése számít. Az Egyezmény az emberkereskedelmet az emberi jogok megsértéseként és az emberi méltóság és tisztesség elleni támadásként határozza meg. Ez azt jelenti, hogy a nemzeti hatóságok felelőssé tehető, amennyiben nem teszik meg az emberkereskedelem megelőzésére szolgáló intézkedéseket, nem védik meg az áldozatokat és nem nyomoznak hatékonyan ezekben az esetekben.

■ Az emberkereskedelem egy olyan, az egész világon elterjedt jelenség, amely nem ismer határokat, így az Egyezmény a világ minden országára érvényes és nyitva áll azok előtt.

HOGYAN KÍSÉRIK FIGYELEMSEL AZ EGYZMÉNY VÉGREHAJTÁSÁT?

— Az Egyezmény egy független ellenőrző mechanizmust hozott létre annak az értékelésére, mennyire jól alkalmazzák rendelkezéseit a gyakorlatban. Ez az ellenőrző mechanizmus, amely az Egyezmény fő erősségének is tekinthető, két pilléren nyugszik: az Emberkereskedelem Elleni Fellépés Szakértői Csoportján (GRETA) és a Felek Bizottságán.

Mi a GRETA?

— Az Emberkereskedelem Elleni Fellépés Szakértői Csoportja, a GRETA feladata annak az értékelése, hogy az egyezményt ratifikáló országok hogyan hajtják azt végre. A GRETA 15 olyan független és pártatlan szakértőből áll, akiket az aláíró országok delegálnak. Különböző a szakterületük (jogi szakértők, rendvédelmi tiszték, pszichológusok, orvosok, a civil társadalom képviselői, stb.), és az Egyezmény által lefedett területeken szerzett szakmai tapasztalataik alapján választják ki őket. A GRETA tisztség időtartama négy év, amely egyszer újítható meg.

Hogyan végzi a GRETA az ellenőrzést?

■ A GRETA ellenőrző tevékenységei ciklusokra vannak felosztva. Minden ciklus elején a GRETA meghatározza az Egyezménynek azon rendelkezéseit, amelyeket ellenőrizni kíván, és megállapítja, hogy mi az értékelés elvégzésének a legcélszerűbb módja.

■ Ellenőrzési munkája során a GRETA többféle információgyűjtési módszert alkalmaz. Első lépésként egy kérdőívet küld a kiértékelendő országok hatóságainak. A GRETA elemzi a válaszban megadott információkat, és ha szükséges, további információkat kér a válasz pontosítása vagy kiegészítése céljából.

■ A kérdőív elküldése mellett a GRETA meg is látogatja az érdekelt országot. Ezek a látogatások lehetővé teszik a kormányhivatalnokokkal, rendőrtisztekkel, ügyészekkel, országgyűlési képviselőkkel és más érintettel való elmélyült megbeszéléseket.

■ A GRETA számára ezek a kiértékelő utak egyúttal az emberkereskedelem áldozatait segítő létesítmények meglátogatására is lehetőséget adnak. Így a GRETA kérheti krízisközpontok, az emberkereskedelem áldozatai számára fenntartott közhivatalok vagy civil szervezetek által működtetett menedékházak, szabályellenes bevándorlók vagy menedékkérők számára létrehozott központok, határállomások vagy kórházak meglátogatását is. Ezek a látogatások lehetővé teszik annak az ellenőrzését, hogy az egyezmény intézkedéseit mennyire hatékonyan hajtják végre.

A CIVIL TÁRSADALOM SZEREPE

— A GRETA egyik fontos információs forrását a civil társadalom jelenti. Értékelő látogatásai során a GRETA megbeszéléseket folytat olyan nem-kormányzati (civil) szervezetek és a civil társadalmat képviselő azon szervezetek (pl. szakszervezetek, ügyvédi kamarák, egyetemek) képviselőivel, amelyek részt vesznek az emberkereskedelem elleni küzdelemben. A GRETA dönthet úgy, hogy kérdőívét vagy bármilyen egyéb információkérését olyan civil szervezeteknek vagy a civil társadalom más olyan tagjainak nyújtja be, akiknek megbízható információs források állnak rendelkezésére, és ezeket az információkat képesek megfelelően ellenőrizni.

GRETA- JELENTÉSEK

— A GRETA országértékelő jelentései tartalmaznak egy elemzést minden ország helyzetére vonatkozóan az adott ország emberkereskedelem elleni fellépéséről és javaslatokat az egyezmény végrehajtásának fokozására. Ezek a jelentések együttműködő szellemben íródnak, és az államok erőfeszítéseit hivatottak segíteni.

— A GRETA plenáris ülésein vizsgálja meg ez értékelő jelentések tervezetét. A jelentéstervezeteket ezután elküldik véleményezésre az érintett kormányoknak, a kapott megjegyzéseket a GRETA figyelembe veszi a végleges jelentés elkészítésekor. Ezt a végleges jelentést az érdekelt hatóságokhoz továbbítják, amelyeket felkérnek végső észrevételeik benyújtására. Ezt követően, a hatóságok által hozzáfűzött észrevételekkel teszik közzé a GRETA jelentését.

AZ EGYEZMÉNYHEZ KAPCSOLT FELEK BIZOTTSÁGA

— Az ellenőrzőmechanizmus második pillére, a Felek Bizottsága az Egyezményt ratifikált országok nemzeti képviselőiből áll. A GRETA jelentései alapján a Felek Bizottsága elfogadhat különböző országoknak címzett ajánlásokat arra vonatkozóan, hogy milyen intézkedéseket kell végrehajtani a GRETA megállapításai nyomán.

AZ EGYEZMÉNY ELLENŐRZÉSÉTŐL A VÉGREHAJTÁS TÁMOGATÁSÁIG

■ Az ellenőrző munka, melyet az Európa Tanács Emberkereskedelem Elleni Fellépésről szóló egyezménye keretében folytatnak, háromszoros értékkel bír:

- ▶ értékeli és elősegíti, az egyezményből származó jelentős kötelezettségek betartását;
- ▶ testreszabott útmutatást nyújt az akadályok leküzdéséhez; valamint
- ▶ fórumot biztosít a nemzetközi együttműködéshez, ahol az információkat és a pozitív gyakorlati tapasztalatokat meg lehet osztani, és a nemzetközi közösség minden újfajta irányzatról értesülhet, ezzel is előmozdítva a közös fellépést a problémák megelőzésére és megoldására.

■ Ezen ellenőrzői munka eredménye online elérhető, és referenciaként szolgál mindazok számára, akik részt vesznek az emberkereskedelem elleni küzdelemben. Az Európa Tanács a kormányok számára is támogatást nyújt az Egyezmény és annak ellenőrzési eljárásából fakadó ajánlások végrehajtásához.

Elérhetőségek és további információk:

Európa Tanács Titkársága Egyezmény az Emberkereskedelem
Elleni Fellépésről (GRETA és a Felek Bizottsága)

Európa Tanács / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Franciaország / France

E-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking